

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiariam reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Art. VI. De Matrimonio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](#)

Laym. Hurt. Cajet. Victor. & aliorum sententiam, ^{convenientiam}
 Etum physicum non esse de essentia Sacramenti, ^{continet} tamen co-
 tamen sententiam D. Thom. Palud. Cajet. Silv. Navar. ^{et} alio-
 lent. Tann. Henric. Coninck. Bonac. ferè communiores.
 tutionem esse. 7. Subjectum hujus ordinis validè considerant
 di esse non tantum adultos masculos baptizatos, uti Dum. San-
 dus & veteres Scholastici volebant, sed etiam Infantes. ^{et} illi in
 communis docet sententia. 8. Ministrum quidem Ordini
 rum esse Solum Episcopum, ex commissione Pontificis. ^{et} mem-
 men etiam simplicem Sacerdotem posse Subdiaconi. ^{et} illi
 juxta Henr. Vivald. Diaconatum juxta Victor. Maj. ^{et} illi
 Vasq. & alios, Sacerdotium verò etiam juxta Dicat. Val. ^{et} Ref.
 alios confetre, & de facto potestate hanc quoad Subdiaconi. ^{et} illi
 etum & Diaconatum Sacerdotibus Epicopo. ^{et} illi
 concessam esse testatur Tann. n. 30. & ex variis bullis card. ^{et} illi
 re ait, licet alioqui Majorum ordinum conferendorum pro-
 statem Sacerdotibus talibus committi posse negentur. ^{et} illi
 niter cum D. Thoma Authores, præcipue Barbo. Bonac. ^{et} illi
 Laym. Henr. Ferd. de castro. Valent. Azot. Tann. ^{et} illi
 alii.

ARTICULUS VI.

De Matrimonio.

I. De hoc tria plerumque tractant Theologi, ^{et} illi
 sponsalia antecedentia, ipsam Matrimonii essentiam, ^{et} illi
 Mattimonii, quæ tamen pleraque, quia ad praxim per-
 quam Speculationem spectant, ex instituto à Theologo. ^{et} illi
 talibus discutiuntur, unde hic non nisi paucæ doctrina
 gis Speculativæ indicabuntur.

II. Q. 1. Quid de Sponsalibus doteant Theologi. ^{et} illi
 Tria præcipue. 1. Ad Sponsalia requiri quidem manu-
 promissionem, & quidem hunc ordinariè parere obliga-
 nem ex justitia, posse tamen absolutè sponsalia ex solida
 tate contrahi, uti Sanch. l. 1. d. 5. n. 13. docet. 2. Ordini
 quidem eadem sponsalia per signa externa fieri solent, ^{et} illi
 tamen non esse de essentia, quia posset Deus promissio
 cujuslibet Sponsi alteri manifestare sine signo exteriori, ^{et} illi
 Ledesma, Sotus, Arragonius, Palacius & alii apud ^{et} illi
 obilius.

iam, ut illa, n. 3, r. 118, licet communior & probabilior sit sententia contraria Dicast. Sanch. Basil. Pontii, Valsq. Less. Tann. Navar. & alios, sed quod iste modus contrahendi humanus & constitutus, sensus non teneatur. 3. Etsi ad sponsalia etas certa secedit contractus completi requiratur, probabilem tamen esse sententias, ut Dicast. Sanch. & Dicastillo contra Abbatem & multos alios; Infante, sed si malitia supplet etatem ante septennium, Valida ad idem Ordine sive sponsalia, eò quod ideo tantum prescribatur sententia pontificis annuum, quia ante tempus ordinarii non adest usus ratiocinatus.

III. Q. 2. *Quid de matrimonii essentia doceant Theologici?* Valsq. Risp. Sequentia communius doceri. 1. Matrimonium Subiectum esse Sacramentum novae legis, & contractum legitimum, & indissolubilem inter virum & feminam, quo mutua bullis corporum in ordine ad prolem generandam conferuntur. 2. Etsi Viguerius & Ledesma apud Tann. agentem communem, a. 26, putent hoc Sacramentum in nuptiis Canæ Galilee; Victoria verò, Vivald. Sotus uterque; Henr. & alii, tunc institutum velint, quando Christus Matth. dicit? Quod Deus coniunxit, homo non separat: ipse tandem, l.c. putat, rectius dicit post resurrectionem institutum, quod non conveniens videatur, ut Sacramentum diuine & ordine postremum ante cetera institueretur. 3. Licet, Escius & Catharinus Matrimonium inter Fidelem & nechumenum contractum validum putent, contrarium & ut Valsq. Sanch. Tann. & aliis communiter doceri, eò raxin posse Sacramenrum utrinque capacis consensu perfici de theologis. 4. Secundum Valsq. quidem & Rebellum apud Tann. itemque Cajet. Victor. Canum. Viguer. Sotum. Lopez. posse rationem Sacramenti à ratione contractus utriusque ratione, utrum contrariam sententiam uti communiorem, probabilem quoque censerit. 5. Matrimonium Institutum secundum Vasquez Praepos & Dicast. quidem & multo ex sola huius sententia non fieri Sacramentum, etiamsi 2. Ordinem sententur; juxta Ledesmam verò Henriquez, Capreolum solere. Hoc tunc primum fieri Sacramentum, quando post bannum renovant consensum; communiorum tamen, & probabilem esse sententiam Sanchez. Tann. Valent. & apud & ceteros, hoc ipso, quod baptizentur, matrimonium docentium, hoc ipso, quod baptizentur, matrimonium

E e 2

um il-

um illorum Sacramentum fieri, cùm statim tunc significare indivisibilem unionem Christi cum Ecclesia. 6. Materiam Matrimonii remotam esse quidem corporaliter contrahentium, proximam verò esse vel ipsa verba, quatenus traditionem significant; eaque ipsa, quatenus acceptationem significant, formæ rationem habere, ut Sanch. Coninch. Perez & Bonac. volunt; vel ipsa figura eterna, quibus consensus velut forma exprimitur; ut Novellus & Rebellus putant; vel ipsa corpora legitima cum consensu velut forma conjuncta; ut Vasq. Pontius, Covarr. Hum. Dicastill. cum aliis docent. 7. Ministrum Sacramenti non esse ipsos contrahentes, & non Sacerdotem assistenter, Canus putaverat contra unanimem Theologorum sententiam. 8. Ut consensus sit validus, probabilius esse, non posse illi conditionem non petendi debiti annexi, uti D. Theron, Bonav. Sanch. & plures alii contra Vasq. Pontium; Bonav. Hurt. Perez. Dicast. & alios docet, quia sic non traducunt protestas seu Dominium utile in corpus. 9. Probabilem esse sententiam Sanch. Bellarm. Lessii & aliorum Sotum & alios, docentium, Pontificem possit Matrimonium ratum dissolvere, cùm de facto soluisse constet et varia historiis, hanc tamen dissolutionem non sine gravi causa debere; inter Infideles verò etiam consummatum Matrimonium quoad vinculum solubile esse, omnes Theologi docentes.

IV. Q. 3. *Quid de usu Matrimonii docetam Theologum?*
Resp. duo præcipue. 1. Probabiliter nec peccatum veniale committi a conjugibus copulam propter delectationem exercitibus, uti Pontius, Perez. Hurt. Sancius Ferd. de calvo Diana & alii contra Sanchez. Dicast. & alios docent, cùm illa delectatio sit annexa copulae. 2. Probabile quidem esse, si illicitem peratur, ut Dicast. & Pontius putant; Sanchez tamen, Coninck. Laym. Henr. Ferd. de calvo & alios tantum illicitem putare, si illicitem ob circumstantiam, quæ ipsum actum vitiat; non vero si ob circumstantiam ex parte petentis se tenentem peratur, quia in hoc casu adhuc rem illicitem exercet.

V. Q. 4. *Quis fructus ex hac materia de Sacramentis referendus sit?* Resp. Triplicem præcipue referendum est, quorum Primus est, ut magni faciat hanc Institutionem, II. v.

... oblatam ad Sacra menta frequentanda; Si enim sicutum sibi à Rege quopiam beneficium sibi collatum æstimatur, si aurifodinam quandam aut thesaurum regium sibi concretum, plenamque facultatem auferendi, quod vellet, intelligeret, quanto magis gaudere debet oblatā in eis occasione tot præclaras aurifodinas spirituales, ex quibus non communē aurum, sed pretiosissimæ opes ac gemmas virtutum hauriri possunt, pro libitu usurpandi. Secundus est, ut Natura cum conuenienter usurpet hæc Sacra menta; si enim ii, quibus var. Huiusmodi aurifodina aut thesaurus regius aperte foret ad brevementi tempore, nulli labori ac tempori parcerent, sed perpetuo in stentem, et aurifodina foderent, & aurum quererent, quanto magis cum securitate, nos per D. Thomam gratumque adeò opere ipso, modóque gratissimo sum, Beatus iste laectori sese exhibere oportet. Tertius est, ut cadet in oblationem, quod major est dispositio, tanto copiosior fructus ex abilem sacramentorum reportatur, quam perfectissimam dispositio procurare studeat; si enim aperte à Rege thesaurum atrimonialiter, et ex variis vas capacissimum afferre studeret; quanto magis vi cauila fidei, et de Matrimonio logi doceantur, et posse.

APPENDIX.

De modo utiliter Studendi Theologiae.

I. Cùm Institutiones istæ pro iis quidem potissimum compositæ, qui Theologiae Scholasticæ audiendæ aut discendent, aut vires, aut animum non habent; quia tamen ob circunstancias, qui eandem Theologiam audire, rudemque prius ob circunstancias, qui in locis theologiarum doctrinarum cognitionem haurire cupiunt, quia in locis illarum cupimus, idèò ut solidum quendam & efficacem Sacramentum habeant, studium istud cum fructu peragendi, placuisse breviter illum ex peritissimorum Magistrorum sententia, in instructione appendicis loco hic apponere.

II. Varii autem à variis modi studendi assignantur, sed

Ecc 3

meo